

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

TÝŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

12. december 2019

číslo 45

ročník XXX

cena 0,40 €

Šachový
velmajster
v Štiavnicí
str. 3

Krajší
výhľad
na mesto
str. 6

Skauti
v našom
meste
str. 11

Slávnostné prijatie na radnici

Dňa 10. decembra 2019 sa konalo v obradnej sieni radnice slávnostné prijatie Anatolija Jevgenieviča Karpova, ruského šachového veľmajstra a niekoľkonásobného majstra sveta, ktoré zorganizovalo mesto Banská Štiavnica, zastúpené primátorkou mesta Mgr. Nadeždou Babiakovou, Tidly Slovakia, a.s., zastúpenou Ing. Michalom Tynkovan a Ing. Jankou Tynkovan a predseda NR SR Andrej Danko.

Všetkých prítomných vzácných hostí privítala primátorka nášho mesta, ktorá vo svojom príhovore vyzdvihla skutočnosť, že je jej veľkou

Delegácia v obradnej miestnosti FOTO MGR. JÁN PETRÍK

ctou, že môže na radnici prijať takú vzácnu návštevu. Medzi pozvanými hosťami nechýbali štátna tajomníčka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Oľga Nach-

tmannová, zástupca veľvyslanectva Ruskej federácie v SR, poslanci NR SR Radovan Baláž a Karol Farkašovský, prednosta OÚ Banská Bystrica Július Ernek, **3.str.**

Oznam

Bytová správa, s.r.o., Banská Štiavnica, prevádzka Mestské kúpele – plaváreň, oznamuje obyvateľom a návštevníkom mesta Banská Štiavnica, že dňa **14.12.2019 (sobota)**, bude prevádzka **plaveckého bazéna pre verejnosť zatvorená** z dôvodu konania sa plaveckých pretekov. Otváracie hodiny pre saunu a vírivú vaňu ostávajú nezmene. Ďakujeme za porozumenie!
Slezáková Denisa, vedúca plavárne

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do najbližšieho čísla ŠN je **v pondelok do 14:00 hod.** Ďakujeme za porozumenie! **red.**

Atletický štadión v Banskej Štiavnicí

Mesto Banská Štiavnica podalo v roku 2019 žiadosť o poskytnutie dotácie na rekonštrukciu futbalového štadióna na atletický štadión v rámci výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie príspevku na rekonštrukciu a výstavbu atletických štadiónov, ktorú vyhlásil Slovenský atletický zväz.

Žiadosť bola vypracovaná na rekon-

štrukciu bežeckej dráhy – výmena za tartanovú s priepustným povrchom (400m, 6 dráh) a renováciu sektoru pre skok ďaleký. Celková výška nákladov pre projekt bola vyčíslená na 421 396,58€. Mesto žiadalo dotáciu vo výške 252 837,95€. Spolufinancovanie bolo stanovené vo výške 40% z celkových nákladov. Žiadosť o poskytnutie príspevku bola úspešná a mesto získalo dotáciu vo výške 250 000€.

Cieľom projektu je rekonštrukcia športovej infraštruktúry na futbalovom štadióne, ktorého bežecká dráha je čoraz častejšie využívaná obyvateľmi mesta na športové aktivity, na organizovanie bežeckých podujatí (Malý beh Trate mládeže, Cestný beh Trate mládeže) a športovým klubom Atléti BS. Bežecká dráha je v značne zanedbanom a nevyhovujúcom stave a nespĺňa technické podmienky na kvalitný

tréning a športovanie. Preto je nevyhnutné ju modernizovať a zabezpečiť tak kvalitnú športovú infraštruktúru, ktorá bude spĺňať kvalitatívne požiadavky na dostatočnú prípravu reprezentantov v jednotlivých atletických disciplínach, ktorí vynikajúco reprezentujú Banskú Štiavnicu na Slovensku i v zahraničí, ako aj na usporadúvanie športových podujatí na vysokej úrovni. **3.str.**

INZERCIA

**SVETOVÉ
DEDIČSTVO
OČAMI DETÍ**

Trámová miestnosť Rubigallu
(2. poschodie)
25.9. - 31.12.2019

Nedeľa 15.12. o 16:00 hod.

Troll: Príbeh o chvoste

Animovaný, dobrodružný, 90 min., MP,
vstupné: 5€

z programu
primátorky**9.12.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účasť na zasadnutí Predstavenstva OOCR Región Banská Štiavnica.
- Posledná rozlúčka s občiankou nášho mesta p. Annou Bedešovou.

10.12.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Uskutočnilo sa slávnostné prijatie Anatolija Jevgenieviča Karpova, ruského šachového veľmajstra a niekoľkonásobného majstra sveta.

11.12.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Uskutočnilo sa rokovanie Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici.

12.12.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účasť na pracovnej porade so zamestnancami na úseku opatrovateľskej služby.
- Pracovné rokovanie s predsedom COOP Jednota Žarnovica.
- Posledná rozlúčka s občanom nášho mesta p. Stanislavom Zieglerom.

13.12.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Prijatie bývalých zamestnancov mestského úradu.

Viera Lauková

čriepok

„Establišment sa niekedy môže prejavovať aj ako establišmejd.“

Ján Petrik

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

3.12. v Rádiu Lumen o 21:20 bola opäť rozhlasová hra o Wolfgangovi Amadeusovi Mozartovi (1756 – 1791) od Alojza Čobeja a **5.12.** nielen v slovenských, ale aj renomovaných svetových médiách bola spomienka na tohto hudobného génia, keďže v tento deň v roku 1791 odišiel do večnosti. Súvzťažnosť W. A. Mozarta s Banskou Štiavnicou som rozviedol v predchádzajúcom čísle ŠN v tejto rubrike. **4.12.** v Rádiu Slovensko a v Rádiu Regina od 5:00 do 7:00 sa Banská Štiavnica nezávideniahodne zaskvela v tom, že v správach o zjazdnosti ciest na celom Slovensku bola spomínaná len jedna jediná zľadovatená cesta a to z Banskej Štiavnice do Hodruše – Hámrov. **5.12.** v Rádiu Devín o 8:40 bola podrobná reportáž o Galérii Schemnitz. O doterajších aktivitách galérie hovoril kurátor Juraj Čarný, o aktuálnej výstave a o plánoch autor András Cséfalvay a o plánoch do budúcnosti riaditeľka Silvia Herianová. **5. a 6.12.** bolo vo všetkých slovenských, ale aj renomovaných svetových médiách, že Bratislava bola diplomatickým centrom najvýznamnejšej svetovej bezpečnostnej organizácie – Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, ktorá združuje

57 štátov a 11 partnerských krajín celého sveta. Predsedal jej niekdajší banskoštiavnický maturant Miroslav Lajčák, minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, ktorý bol súčasne celý tento rok aj úradujúcim predsedom tejto organizácie. Nikto na svete sa nemôže pochváliť takouto diplomatickou kariérou ako práve on, keďže ako jediný v doterajších dejinách bol nielen úradujúcim predsedom tejto organizácie, predtým predsedom Valného zhromaždenia OSN a druhým v poradí v kandidatúre na generálneho tajomníka OSN. Som presvedčený, že v nadchádzajúcej voľbe generálneho tajomníka OSN sa ním stane práve on. **5.12.** v RTVS na Dvojke o 20:30 bola celoslovenská súťaž Roma Spirit. V kategórii Čin roka boli nominovaní aj Štiavničania Vašo Wuačkowec Šimko a Dodo Klimko za pieseň „Čavore“ v rámci projektu „Je to v nás“. **7.12.** v Rádiu Regina od 23:00 do 23:30 bol venovaný tento mediálny priestor Michalovi Ivanovi, ktorý je okrem iného aj „dvorným“ ilustrátorom publikácií banskoštiavnického spisovateľa Juraja Červenáka. Obidvaja hovorili hlavne na túto tému.

Ján Novák

Mikulášska nádielka

**v Sociálnom stredisku
SČK-DSS pre deti a dospelých
v B. Štiavnici**

4. 12. 2018 navštívil naše zariadenie sociálnych služieb certifikovaný Mikuláš so svojim pomocníkom čertom. Okrem programu, v ktorom sa naši klienti predstavili a bohatej ná-

dielky v podobe balíčkov, sme mali možnosť ohmatať si skutočnú zlatú medailu, ktorou bol ocenený aj náš Mikuláš za svoje dlhoročné služby deťom. Na záver po spoločnej fotografii a rozlúčke sme sa dohodli do roka a do dňa. Presne tak ako sa na takéto rozprávkové dni patrí.

Andrea Kočalková

Klienti sociálneho strediska s Mikulášom FOTO ARCHÍV AUTORA

Hamlet

už v piatok!

Divadlo Kontra v rámci projektu Mesto kultúry uvádza divadelné predstavenie Hamlet. Takto o ňom hovorí herec a spoluzakladateľ divadla Peter Čizmár: „Náš Hamlet je človek, ktorý stratil dôveru k svetu. Vysmieva sa autoritám, odkrýva klamstvo, neverí v dobro a krásu, je posadnutý smrťou. Pokúša sa a nedokáže si nájsť miesto vo svete, v ktorom prestali existovať akékoľvek hodnoty – ostal iba všetko zachvacujúci smútok. Hamletom je každý z nás. Každý, kto pochybuje a váha. V našom predstavení hrajú Hamleta dvaja herci. Každý smútok má iný odtieň, každý trpí a váha ináč. Tito dvaja herci zároveň stvárujú všetky ostatné postavy.“

Predstavenie je súčasťou Festivalu Štiavnické konštelácie a uskutoční sa **13. decembra o 19:00** v Kultúrnom centre, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica. Vstupné: 4 / 2EUR. Projekt podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia.

OKŠaMK

Mikuláš

v Špeciálnej základnej škole

Dňa 5.12.2019 našu Špeciálnu základnú školu v Banskej Štiavnici navštívil Mikuláš. Už tradične Mikuláša sprevádzal aj jeho verný pomocník čert. Radosť zo vzácnjej návštevy mali všetci žiaci, aj keď sa niektorí trochu báli čerta. Všetci sa hlavne tešili na Mikulášov kôš plný dobrôt. Mikulášske balíčky si žiaci museli zaslúžiť peknou pesničkou, básničkou alebo scénkou. Zároveň patrí veľké poďakovanie COOP Jednote, spotrebne družstvo Žarnovica, za sponzorský príspevok na túto peknú akciu. Foto: PedDr. Miloš Bendík, PhD. – ŠZŠ

Jozef Kallo – ŠZŠ

Slávnostné prijatie na radnici

Š1.str. riaditeľ ÚPSVR Banská Štiavnica Peter Zorvan, prezident Slovenského šachového zväzu Zdeněk Gregor, zástupca Šachového klubu ŠK Opevnenie Banská Štiavnica Milan Maroš a jeho členovia a ďalší hostia. Po zápise

do pamätnej knihy mesta Banská Štiavnica a odovzdaní milých prezentov pokračoval program delegácie krátkou prechádzkou centrom mesta a presunom do Súkromnej základnej školy Guliver, kde sa konala krátka prehliadka školy a akt

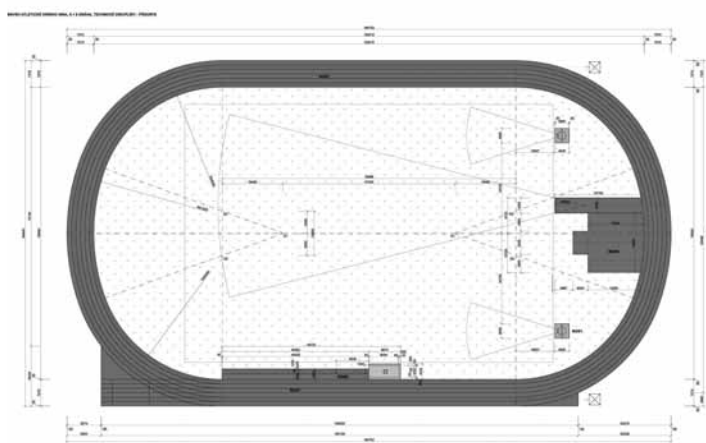
pomenovania a otvorenia šachovej triedy: šachová trieda Anatolija Jevgenieviča Karpova spojený so simultánnou partiou detí a mládeže s veľmajstrom Anatolijom Jevgenievičom Karpovom.

Michal Kríž

Atletický štadión v Banskej Štiavnici

Š1.str. Naším cieľom je vybudovanie atletického štadióna spĺňajúceho technické požiadavky IAAF, vhodného pre prípravu kvalitných reprezentantov atletických disciplín. To je aj podmienka Slovenského atletického zväzu pri poskytnutí dotácie. V tom prípade bude potrebné vybudovať aj sektory pre skok do výšky, trať vodnej priekopy, sektor pre hod oštepom a sektor pre vrh guľou. V tom prípade je celkový rozpočet vybudovania atletickej dráhy vo výške 533 294,72€ a spolufinancovanie mesta 283 294,72€. Dotácia na projekt bude poskytnutá formou refundácie.

MsÚ

Projektový návrh atletického štadióna FOTO ARCHÍV MSÚ

Anatolij Karpov: Máte výnimočné mesto!

V lete roku 2005 bola usporiadaná v Banskej Štiavnici (prvýkrát na Slovensku!) živá šachová partia, v ktorej jednotlivé figúrky predstavujú skutoční ľudia.

Podujatie našlo u divákov značný ohlas a nasledovali potom ďalšie úspešné ročníky tohto ojedinelého projektu, ktorý mal v počiatkoch obdobím názov „Animatus Lusus“, teda „Oživená Hra“. Projekt pokračuje úspešne doteraz a zdá sa, že prináša svoje dobré ovocie. Hranie živých šachov je atraktívne predovšetkým svojou kombináciou akéhosi uličného divadla a samotnej šachovej hry. Diváci môžu sledovať nielen priebeh partie, ktorá má svoje pevne stanovené šachové pravidlá, ale vychutnávajú si aj jednotlivé vzájomné strety šachových figúr ako malé herecké etudy. Hádám najdôležitejšou časťou celej festivalovej scény sú kostýmy účinkujúcich, ktoré tvoria nádherný živý obraz. Takto sa živé šachy hrávali v stredovekej aj renesanč-

nej Európe, na mestských námestiach v prítomnosti početných divákov, ktorí tvorili zaujímavú kulisu tohto nevšedného divadla. A práve toto živé veľké šachové banskoštiavnicke divadlo spomenul pri svojom krátkom príhovore na banskoštiavnickej radnici jeden z najlepších šachistov svetovej histórie Anatolij Jevgenievič Karpov. Poctil naše mesto svojou vzácnou návštevou v utorok 10. decembra 2019. Po prijatí na radnici si prezrel historické centrum mesta. „Máte skutočne výnimočné mesto“ – zhodnotil šachový veľmajster svoje dojmy z krátko prehlídky. Prijal ponuku na účasť na Živých šachoch v roku 2020 a potom sa zúčastnil otvorenia budúcej šachovej triedy v novo-

vybudovanej súkromnej základnej škole, ktorej investormi sú manželka Janka a Michal Tynkovan. Trieda bude niesť jeho meno! Je to pre túto novú budúcu školu ale i pre samotné mesto veľmi významný počin, pretože šachový veľmajster Karpov, bývalý majster sveta v šachu v rokoch 1975 až 1985, je zároveň jeden z najvýznamnejších svetových bojovníkov za zaradenie vyučovania šachov do školských osnov.

foto: archív ŠN

Peter Danáš

Podávanie žiadostí

o poskytnutie dotácií (finančných prostriedkov) z rozpočtu mesta Banská Štiavnica podľa VZN č. 2/2018 pre rok 2020.

Mesto Banská Štiavnica oznamuje, že do **31.12.2019** je termín pre podávanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2020 pre právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov podľa §3 VZN č. 2/2018.

V zmysle Všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Štiavnica č. 2/2018 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Banská Štiavnica je potrebné žiadosť podať písomnou formou na predpísanom tlačive, ktoré nájdete v klientskom centre mestského úradu alebo priamo na stránke mesta Banská Štiavnica http://www.banskastiavnica.sk/stranka_data/subory/ako-vybvavit/20190124-ziadost-o-dotacia.pdf
Kompletne a správne vyplnená žiadosť o poskytnutie dotácie musí obsahovať povinné prílohy (kópie):

- zmluva alebo potvrdenie o zriadení bankového účtu, ktorého vlastníkom je žiadateľ
- výpis z registra trestov na právnickú osobu, ktorý je vedený Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky
- doklad o založení subjektu – zriaďovacia listina, zakladateľská zmluva, stanovky s potvrdením registrácie /občianske združenie, neziskové organizácie, záujmové združenia a pod./
- ďalšie dokumenty týkajúce sa projektu
- čestné vyhlásenia žiadateľa /príloha č. 1/

V prípade nejasností kontaktujte: MsÚ, ekonomické odd., Jozefa Páchniková
t. č.: 045/694 96 32, e-mail: jozefa.pachnikova@banskastiavnica.sk.

MsÚ

Mestská knižnica

Pobočka Drieňová

Oddelenie pre deti a mládež v priestoroch Základnej školy Jozefa Kollára na 1. posch. Otváracie hodiny: Po: 8:00 – 12:00, St: 8:00 – 12:00
Kontakt: 045/321 44 61

Email: kniznica@banskastiavnica.sk

MsK

Dokonalá ilúzia

Mikuláš, ktorého sviatok si 6. decembra pripomíname, patrí k najobľúbenejším svätým.

O jeho živote sa zachovalo viac legiend ako faktov. Podľa tradície sa narodil v polovici 3. storočia v meste Patara v dnešnom Turecku, ako jediný syn bohatých a zbožných rodičov. Znáмым sa stal najmä pre svoju štedrosť a súcit s chudobnými. Svätý Mikuláš sa stal patrónom námorníkov a rybárov, ale aj vŕôd a mostov, obchodníkov, lekárníkov, voňavkárov a šťastného manželstva. Pomáha rodičkám a ochraňuje žiakov a deti v chorobách. Už v stredoveku si ľudia svätého Mikuláša pripomínali obdarúvaním svojich blízkych. V súčasnosti sa vždy tešíme na začiatok decembra, kedy si práve sviatkom sv. Mikuláša pripomíname dobrosrdečné činy jednej z najznámejších postáv v dejinách ľudstva. Pociť, idea, ktoré sa ťahajú stáročiami, v nás vždy spustia chuť darovať a byť obdarovaný.

Mikuláš s čertíkom a deťmi v kultúrnom centre FOTO MGR. JÁN PETRIK

V kultúrnom centre sme privítali Mikuláša vo veľkom štýle. Tvorivé dielne, kultúrny program v podaní tanečného klubu Ardenza, detičiek z MŠ 1. mája a MŠ sv. Františka Assiského, príjemné občerstvenie, a príchod Mikuláša s čertom. Na záver rozsvietenie vianočného stromčeka na Námestí sv. Trojice za účasti pani primátorky. V očiach detí ste

rozpoznali nadšenie, šťastie, dychtivú túžbu byť v blízkosti bájných postáv. Naplnili sa očakávania a snaď aj túžby.

Poďakovanie patrí: materským školám, ktoré zachovávajú slovenské tradície, osobitne Petrovi Ernekovi a Jednote Banská Štiavnica za sladkosti a balíčky pre deti.

Zuzka J. Patkošová, odd. KŠaMK

Nadka Kvaková – Štelclová potešila na Mikuláša novou knižkou

Ako sme už avizovali, 6.12. sa v mestskej knižnici uskutočnilo uvedenie novej knižky básničiek z nášho regiónu pre deti predškolského a mladšieho školského veku.

Klopaním klopačky a krásnym hudobno-speváckym vystúpením šikovných dievčat ZUŠ Alicy Knezovičovej, Dianky Trubanovej a Hanky Knížkovej za sprevádzania p. riaditeľky ZUŠ Mgr. Irenky Chovanovej sme sa ponorili do pravej mikulášskej predvianočnej atmosféry plnej očakávania. Svoju knižku pre deti Štiavnické príbehy prišla totiž predstaviť zvedavému publiku samotná autorka, členka banskoštiavnického Autorského klubu literátov, hudobníkov, výtvarníkov a fotografov a tiež stredoškolská učiteľka, RNDr. Naďa Kvaková – Štelclová. Najprv uspokojila zvedavcov odpoveďami na niekoľko otázok týkajúcich sa jej umeleckej tvorby, ako aj nových veršovaných príbehov o banskoštiavnických permoníkoch, ktorí vždy radi pomáhali baníkom. V podaní autorky ako aj členov autorského klubu sme si vypočuli nie-

Uvedenie novej knižky v mestskej knižnici FOTO ARCHÍV MŠK

ktoré z nich. Nastal čas, keď knižku bolo treba uviesť do života a to už bola úloha pre Mikuláša, ktorého sme museli privolať. I túto úlohu sme úspešne zvládli, Mikuláš s anjelom prišli a vypravovali knižku medzi jej budúcich čitateľov drobnými korálikovými jašteričkami, ktoré už roky trpezlivo vyrába a skladá táto skromná dáma a ktoré s hrdosťou nosia pripnuté ako ozdoby mnohí Štiavničania i turisti. Program pokračoval vyzývaním ďalších odvážlivcov k recitovaniu veršikov z novej publikácie, začo boli Mikulášom patrične odmenení. Nasledovala autogramiáda, fotografova-

nie, malé tvorivé dielničky a mnoho milých priateľských rozhovorov pri teplom punči a iných dobrotách. Ďakujeme autorky za zaujímavú prezentáciu, prajeme jej veľa zdravia, šťastia, spokojnosti, ako i ďalších tvorivých úspechov pri písaní i ostatných jej umeleckých počinoch, no nielen pri nich. Nech sa opäť dozvedáme aj o jej ďalších aktivitách, ako sme sa o niektorých dozvedeli napr. aj z regionálneho periodika MY č. 46. Tešíme sa najmä na ďalšiu peknú knihu, ku ktorej jej držíme palce! Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

/kolektív knižnice/

kam v BŠ
a okolí?

13.12. Festival štiavnické konštelácie: Hamlet. KC, Kammerhofská 1, BŠ, 19:00.

Koncert: One take. Archanjel caffe bar, Rad. nám. 10 B, BŠ, 20:00.

Koncert: Ruindrums. Ruinbar Nám. sv. Trojice 5, 96901 BŠ, 21:00.

Vernisáž výstavy: Vianoce / J. V. Pituk. KC, Kammerhofská 1, BŠ, 16:00.

Štjavnický vianočný jarmok. Nádvorie Kammerhofu, BŠ, v piatok od 14:00 a v sobotu od 10:30.

14.12. Vianočné trhy s kultúrnym programom. Rínok, Svätý Anton, 14:00.

Tatoo Life Christmas edition. Spojár Kafe&Klub, Kammerhofská 181/6, BŠ, 12:00.

Na Káve so Ženskými kruhmi – v Banskej Štiavnici. Stará Škola, A. Kmeťa 121/9, BŠ, 10:00.

Workshop: Nafarbi si svoj stolček – Chalk Paint. s Farbami re-kreatívne studio, Radničné nám. 10, BŠ, 9:30.

15.12. Divadlo Kontra: Scénické čítanie hry Lampedusa. Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 11:00.

15.12. Diskusia: Prekladateľ Miro Zumrík o knihe Nórskej autorky Ásne Seierstadt – Jeden z nás. Art Cafe, Akademická 2, Banská Štiavnica, 15:00.

17.12. Utorkové rozprávkovanie v mestskej knižnici. Detské odd., Nám. sv. Trojice 3, BŠ, 10:00.

18.12. Bod K : Zábavné a vedecké mostné hry s Hubertom. Bratská 9, BŠ, 16:00.

KineDok: Flákač /film/. Eleuzína, Horná ružová 1, BŠ, 19:00.

19.12. Vianoce s J. Bernáthovou a M. Beňovou. Klub Rubigall, Nám. sv. Trojice 3, BŠ, 15:30.

Adventný koncert ZUŠ, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 17:00.

Bod K : Háčujeme s Petou. Bratská 9, Banská Štiavnica, 17:00.

20.12. Vianočné trhy: Trhy od 15:00, Kultúrny program od 17:00, Športový areál Dolné Hámre.

20.12. Koncert: Helado Infinito. Čilsko-argentínske duo. Archanjel caffe bar, Radničné nám. 10 B, BŠ, 20:00.

21.12. Farmársky vianočný trh v Archanjeli. Archanjel caffe, Radničné nám. 10 B, BŠ, 20:00.

Región Banská Štiavnica

Pozvánka

Pozývame na tradičné Vianočné trhy na Základnej škole Jozefa Kollára, ktoré sa uskutočnia **13.12.2019 o 9:30 hod.** Slávnostná Vianočná akadémia žiakov školy bude **18.12.2019 o 16:30 hod.** v jedálni školy.

ZŠ Jozefa Kollára

Oznam

Oznamujeme slávnej baníckej verejnosti, že sa blíži koniec roka 2019 a pri tej príležitosti pripravujeme pravidelnú akciu „Poslednu fáranyu v roku 2019“. Táto akcia sa uskutoční dňa **27. decembra 2019 (v piatok) o 15.00 hod.** fáranyu do štôlne Glanzemberg a o **16.00 hod.** posedenie v baníckej krčme u p. Karabellyho. Na toto podujatie pozývame terajších, bývalých baníkov a ich priateľov. Vstupné dobrovoľné, hlavne dobrá nálada a troška pacherájov a veľa hrjatyho. Na Vašu účasť sa tešia usporiadatelia.

Anton Greguss

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že úradné hodiny v kancelárii sú v nasledovných termínoch: pondelok, utorok: 7.30 – 14.00 hod., streda: 7.30 hod. – 14.30 hod. Info o akciách môžete získať na tel. č.: 045/692 08 75 počas úradných hod.

Výbor ZO SZTP BS

Pod'akovanie

Základná škola Jozefa Kollára ďakuje pánu poslancovi Mgr. Petrovi Ernekovi za zakúpenie novej automatickej práčky pre našu školu. Ešte raz ďakujeme!

Ján Kružlic,
riaditeľ ZŠ Jozefa Kollára

Pozvánka

Mestská knižnica v B. Štiavnici Vás pozýva na podujatie Vianoce s... Jankou Bernáthovou a Majkou Benovou, ktoré sa uskutočnia vo štvrtok **19.12.2019 o 15:30** v Klube Rubigall na Nám. sv. Trojice 3. Tešíme sa na Vás!

Org.

Výrub náletov v okolí Nového zámku

V dňoch 4. a 5. decembra sa usilovne pracovalo v okolí Nového zámku na odstraňovaní náletových drevín.

Vďaka Oblastnej organizácii cestovného ruchu Región Štiavnica sme odstránili kríky a dreviny brániace návštevníkom vo výhlade na centrum mesta ako aj do širokého okolia. Výrub realizovali žiaci SOŠ služieb a lesníctva pod vedením skúsených majstrov za spolupráce Technických služieb, mestského podniku mesta Banská Štiavnica. Likvidácia nakošeného biologického odpadu bola na mieste ekologicky spracovaná za pomoci štiepkovača.

Touto cestou sa chceme veľmi pekne poďakovať všetkým, ktorí nám to v OOCR Región Štiavnica pomohli zrealizovať. Ďakujeme pani riaditeľke PhDr. Gregáňovej zo SOŠ služieb a lesníctva, hlavnému pánovi majstrovi Mgr. Luptákovi. Ďakujeme pá-

Odstraňovanie náletových drevín FOTO SILVIA BENKOVÁ

nom majstrom: Bukovinský, Moravík, Štefanka a 17 usilovným žiakom z tejto školy. Ďakujeme mestu Banská Štiavnica a Technickým službám pod vedením p. riaditeľa Heilera za poskytnutie personálnej posily, ako aj materiálneho zabezpečenia výrubu, ďakujeme vedúcemu stredis-

ka pánovi Ing. Filjačovi. Ďakujeme Krajskému pamiatkovému úradu BB a CHKO Štiavnické vrchy za promptnú spoluprácu pri vybavovaní potrebných povolení, bez ktorých by sa táto udalosť nemohla realizovať.

OOCR Región Štiavnica,
Silvia Benková

Jedlo je to, čo máme spoločné

Jedlo je téma, o ktorej sa ľudia radi rozprávajú.

Jedlo je súčasťou našej kultúry a tradícií. Pri dobrom jedle sa stretávame s našimi priateľmi, rodinou. Jedlo je to, čo ľudí spája. Tieto myšlienky boli pri zrode výnimočného projektu Erasmus+: „Jedlo je to, čo máme spoločné“.

Základná škola Jozefa Horáka je koordinátorom projektu, do ktorého sa zapojili základné školy z Čiech, Poľska a Španielska.

Hlavným cieľom projektu je rozvíjať v žiakoch úctu k histórii, ktorá ovplyvnila to, kde sa nachádzame v prítomnosti a nemalej miere aj to, kam smerujeme do budúcnosti. Je dôležité pestovať v žiakoch úctu k vlasti, kraju, ľudovému umeniu a viesť ich k uchovávaniu kultúrneho a historického dedičstva našich predkov. Tak môžeme vychovať sebedomých občanov, ktorí sú schopní porozumieť iné kultúry a byť tolerantní k iným národom. V prípade nášho projektu je to, čo nás všetkých spája jedlo, prostredníctvom objavovania tradičných jedál, ich príbehov a historických súvislostí, ktoré ovplyvňovali produkciu lokálnych surovín, chceme objavovať naše regióny a ich histó-

Žiaci z výnimočného projektu FOTO ARCHÍV AUTORA

riu. Vzhľadom na jazykovú bariéru, komunikačným jazykom projektu je anglický jazyk, rozvoj komunikačných kompetencií v anglickom jazyku u žiakov a aj u pedagogických zamestnancov je jedným z čiastkových cieľov. Okrem toho budú žiaci musieť využiť svoje poznatky z histórie, občianskej náuky a geografie. Všetky aktivity, ktoré sú plánované v rámci mobilit, sú zamerané na riešenie problémov, spoluprácu pri riešení problémov a tvorbe výstupov. V projekte sú plánované štyri krátkodobé mobility pre osem účastníkov z každej školy, ktorí sa v rámci vzájomných mobilit zoznámia s kultúrnym a historickým dedičstvom

partnerských miest a krajín. V dňoch 21.10. – 25.10.2019 sme sa zúčastnili prvej návštevy, ktorá bola v Čechách, v Moravskej Třebovej. Boli to dni plné nových poznatkov, nových priateľstiev a pracovných stretnutí, kde boli hlavnou témou tradície, jedlá a zvyky jednotlivých krajín v jeseni. Jednotlivé tímy pripravili nádherné prezentácie spojené s praktickými ukážkami a ochutnávkami. Bolo to prvé osobné stretnutie účastníkov po dlhom období plánovania. Všetci sme si to užili a domov sme sa vracali plní nových zážitkov a vedomostí. Už teraz sa tešíme na zimné stretnutie v Poľsku.

Katarína Lužinová

Banská Štiavnica v roku 1919

Veľká vojna (I. svetová), neskončila podpisom dohody o prímieri medzi Nemeckom a predstaviteľmi Dohody 11.XI.1918 v železničnom vagoni v Compiègne neďaleko Paríža, ale pokračovala niekoľkými regionálnymi konfliktami. Jedným z nich bola Maďarsko – československá vojna.

Koncom mája 1919 maďarská Červená armáda začala obsadzovať južné časti Slovenska.

5. júna prenikli maďarské jednotky k poštovej stanici Štampoch, bojovalo sa medzi Prenčovom a Sv. Antonom. V noci došlo k nečakanému zvratu – československé jednotky nemali vo svojich mapách vyznačenú cestu medzi Žibritovom a Sv. Antonom. To využili jeden z maďarských veliteľov, syn riaditeľa tabakovej továrne O. Cele, ktorý zorganizoval nočný presun útočiacich jednotiek do bezprostrednej blízkosti mesta (po jeho obsadení v ňom vystupoval ako miestny komunistickej poverenec). Nad ráno 6. júna Maďari započali mohutný a nečakaný útok.

České jednotky niekoľko hodín vzdorovali päťnásobnej presile, ale v beznádejnej situácii, bez strát na životoch ustúpili cez B. Belú až do Hronskej Breznice.

Hlavný útok maďarskej armády bol v smere Krupina, Zvolen na Banskú Bystricu. Ich najväčším úderným prostriedkom bol pancierový vlak. V tejto kritickéj situácii po páde Zvolena dorazili posily z Těšínska a severnej Moravy. Postup maďarských vojsk bol za-

stavený až 8. júna na línii Badín – Vlkanová. Na týchto miestach bol na oslavu víťazstva postavený monumentálny pamätník, ktorý bol ako nežiaduci po r. 1948 odstránený. Jeho základy s malou ohradou a dvo-

mi smrekmi sú vedľa starej cesty do B. Bystrice dodnes. Veliteľ čs. armády – plukovník Šnejdárk vytvoril takmer tisícčlennú skupinu určenú na oslobodenie Ban. Štiavnice, ktorá ráno 10. júna vyrazila zo Sv. Kríža nad Hronom (dnešný Žiar n. Hr.). Skupine velil mjr. Silvester Bláha. Jeden z praporov sa za Sklenými Teplicami oddelil na smer Hadová – Červená studňa.

Väčšia časť s delami postupovala cez Podhorie. Neskoro popoludní sa obe skupiny strelili nad mestom, rozmiestnili delá a guľomety a nečakane zaútočili na maďarskú strážu na Kalvárii a posádku v meste. Oslobodenie mesta sa podľa vojenskej evidencie zaobíšlo bez strát na životoch, boli zaevidovaní 9 zranení, z toho traja ťažko.

Znovuobsadenie významného mesta ako strategického banského, priemyselného a správneho centra v tyle interventov bol prvý výrazný vojenský úspech od zahájenia maďarskej ofenzívy.

Zvolen bol oslobodený 13. júna.

Najťažšie boje v našom regióne prebiehali od 15. do 21. júna pri kopci Še-

mentlov nad Dekýšom.

Padlo pri nich sedem českých a dvadnásť maďarských vojakov. Pochovaní sú v spoločných hrobách na starom cintoríne v Dekýši. Žiaľ, hrob je len provizórne označený a jeho stav je veľmi zahanbujúcim stavom...

Prímierie bolo vyhlásené 24. júna, keď sa české jednotky pripravovali zaútočiť na Levice. Najväčšie zásluhy na víťazstve nad bolševickými vojskami mal plukovník Jozef Šnejdárk. Narodil sa v r.1875 v Napajedlách. Vojenskú kariéru začal v kadetskej škole v CK armáde. V r. 1899 vstupuje do francúzskej cudzineckej légie, kde sa neskôr v spolupráci s Milanom Rastislavom Štefánikom podieľa na budovaní československých légii vo Francúzsku.

Penzionovaný bol šesťdesiatročný ako armádny generál. Celkovo v uniforme strávil 43 rokov, absolvoval 17 vojenských ťažení, počas ktorých utrpel 40 zranení. Je zaujímavé, že tento vojak „od kosti“ neustále na opasku nosil maďarský medailón.

Peter Chytil

Mikulášsky punč s Krajším dňom

Dňa 04.12.2019 nás v nemocnici Svet zdravia v Banskej Štiavnici spolu s dobrovoľníkmi DC Krajsí deň navštívil Mikuláš rekordman s čertom.

Prečo rekordman? Už 50 rokov, každý rok, navštevuje chorých a deti v Banskej Štiavnici a je zapísaný v slovenskej knihe rekordov. Apropos, tá brada bola pravá. Mikuláš rozdával sladké medovníčky spolu s dobrovoľníkmi dobrovoľníckeho centra Krajsí deň, nielen pacientom hospitalizovaným na Oddelení dlhodobých chorých a v Dome ošetrovateľskej starostlivosti, ale aj našim zamestnancami a návštevníkmi

Dobrovoľníci z centra Krajsí deň v nemocnici FOTO ARCHÍV AUTORA

nemocnice. Pri tejto príležitosti bol pre všetkých pripravený sladký punč.

Viera Muchová, sociálny pracovník a koordinátor dobrovoľníckeho centra Krajsí deň

oznamy,
spomienky

Spomienka

Zhasli oči plné lásky našej druhej mamičky, nezhasnú však nikdy na ňu v srdciach naše spomienky.

15.12. uplynie rok, čo nás navždy opustila naša milovaná mamka **Marta Pulisová**, rod. Slaná. Kto ste ju poznali, venujte jej prosím tichú spomienku.

Dcéry Eva, Katarína a syn Pavel s rodinami

Spomienka

„Kto ich poznal, spomenie si. Kto ich mal rád, nezabudne. Žijete v srdciach tých, ktorí Vás milovali.“

V decembri to bude už 15 rokov, čo nás opustila naša drahá mama, stará mama a prastará mama **Viktória Debnárová** a v apríli si pripomenieme 15. výročie, čo nás navždy opustil náš drahý otec, starý otec a prastarý otec **Anton Debnár**. S láskou spomínajú

synovia Peter a Vladimír s rodinami, dcéra Olga s rodinou, vnúčatá Matej, Peter, Richard a právnička Filipko a Emka

Pod'akovanie

Mikuláš s čertíkom by sa touto cestou radi poďakovali p. Ragačovi, manažérovi SM Tesco Banská Štiavnica za poskytnutie sladkostí pre všetky deti a všetkým tým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri organizovaní Mikuláša v Kultúrnom centre a na Nám. sv. Trojice. Ďakujeme!

M. Kyjovský a Š. Balko

Bezlepkové recepty

Medovničky

(bezlepkové, bezlaktóзовé)

600 g bezlepkovej múky Schär Mix B (Jizerka), štipka soli, 200 g práškového cukru, 3 vajčička, 150 g masla Alsan Bio alebo Lando, 1 čajová lyžička perníkového korenia, 1/2 čajovej lyžičky mletej škorice, 1 čajová lyžička sódy bikarbóny, 6 polievkových lyžíc medu, 2 polievkové lyžice kakaa, 1 vajčičko na potretie alebo orechy na ozdobenie

Postup: Zmäknuté, (ale nie roztopené) maslo si dobre vymiešame s cukrom. Do múky dobre zamiešame sódu bikarbónu a ostatné suché ingrediencie. Všetko spolu zamiešame a vytvoríme kompaktné cesto. Ja nechávam cesto oddýchnuť v chladničke aspoň deň, keď nestíham aj 5 dní, chute sa pekne v ceste zmiešajú. Vyvalkáme ho na pomúčenej doske o hrúbke cca 3 – 4 milimetre. Pečieme vo vyhriatej rúre na 180 °C cca 6 minút. Ak chceme mať medovničky lesklé, potrieme ich ihneď po upečení rozšľahaným vajčičkom.

Pozor na dĺžku pečenia. Ak sa budú piecť príliš dlho, budú veľmi tvrdé. Keď sa pečú tak akurát, sú jemné a mäkučké. Dobrú chuť!

Mini pizza

(bezlepková, bezlaktóзовá)

300g Schar mix B, 7g sušené kvasnice Dr. Oetker, 1/2 čajovej lyžičky soli a cukru, 1 PL masla, 2PL sójový jogurt, 125 ml vody, 50 ml oleja

Postup: Urobíme si kvások z teplej vody, cukru a sušeného droždia. Po vykysnutí zamiešame všetky suroviny a necháme ešte podkysnúť asi tak 20 – 30 minút. Potom dáme cesto na pomúčenú dosku a poprekladáme. Vykrájajeme malé kolieska (alebo veľkú pizzu) a potrieme kečupom zmiešaným so sójovým jogurtom, podľa chuti pridáme šunku, kukuricu, ananás, vegánsky syr a posypeme mletým oreganom. Z tohto cesta robievam aj pizzové štangle, iba potriem olejom a cesnakom a dám upiecť. Kladieme na plech vyložený papierom, pečieme na 200 °C 10 – 15 minút – záleží od veľkosti.

Dobrú chuť! Recepty poskytla

Mária Michalková

Vianočný čas prináša chvíle pohody aj žalúdočné úskalia

Takmer všetky sviatky bývajú spojené okrem iného aj s množstvom sladkých a slaných dobrôt.

Kde sú ešte vianočná kapustnica, vyprázané rybky, majonézový šalát, ktoré s takou láskou vedeli pripraviť naše mamy, svokry, staré mamy. Už pre zdravého jedinca je toto „agapé“ poriadna nádielka. Čo majú hovoriť tí, ktorí sú z nejakého dôvodu zdravotne hendikepovaní a ich žalúdok má určité limity. Diagnóz, spojených s týmto orgánom je mnoho. Vypichnem však jednu, ktorá je čím ďalej, tým viac skloňovaná. Celiakia! Pochádza z gréckeho slova koiliakos (trpiaci črevnými ťažkosťami). Ide o neznášanlivosť lepku (gluténu), ktorý ničí sliznicu tenkého čreva. Vyhladzuje kľky, potrebné na jeho správne fungovanie. Týmto sa sliznica čreva zapaluje. Vyhladené kľky horšie prijímajú živiny, minerály a vitamíny, čo vedie k rozvoju iných ochorení. Celiatici veľmi dobre vedia, o čom je reč. Veď sú celý život odsúdení na tvrdú diétu. Túto nesmú porušiť ani cez najkrajšie sviatky roka. Potvrďuje to aj vysoko erudovaná gastroenterologička, MUDr. Renáta Koreňová, ktorá mimochodom, od roku 2020 bude v B. Štiavnicí ordinovať každý pracovný deň.

Lepok sa nachádza najmä v obilninách ako sú: pšenica, raž, jačmeň a ovos. Odtiaľ zrejme vychádza aj symbol ochrannej známky – prečiarknutý obilninový klas, ktorý môžu výrobcovia používať na svojich obaloch pri bezlepkových produktoch. Väčšinou tento symbol je základom pri sledovaní bezgluténových výrobkov. Tiež sa používa textové označenie Gluten Free. Okrem toho, od roku 2014 podľa nariadenia EÚ platia nové pravidlá. Tie prikazujú výrobcovi, aby boli obilniny a všetky alergény v zozname zložiek výrobku zvýraznené tučným, šikmým, podčiarknutým, čitateľným písmom alebo kontrastnou farbou na viditeľnom mieste. Podľa slovenskej legislatívy je výrobca povinný na každom potravinárskom výrobku označiť jeho presné zloženie. Nepochybujem, že dlhoročný celiatik si ohľadom svojej choroby našťudoval všetko možné aj nemožné. Vie, kde takýto tovar hľadať. Základné bezlepkové produkty

sa dajú nakupovať cez lekárne. Tu sa však ešte stále bojujú s problémom vysokých cien, aj keď ich sčasti preplácajú zdravotné poisťovne. Nie každému tiež vyjde príspevok na diétne stravovanie, ktorý je obmedzený zároveň výškou príjmu. Je však rozdiel, keď túto situáciu rieši ostrieľaný celiatik, ako nový člen tohto nechceného spolku. Verejne dostupné zdroje uvádzajú, že v SR je od roku 2016 viac ako 18 000 celiatkov. Kde sú ešte tí, ktorí diagnózu nemajú potvrdenú alebo o nej vôbec nevedia. Dostupnosť bezlepkových produktov nie je až taká zlá. Okrem spomínaných lekární ich ponúkajú špecializované predajne, ale aj veľkoobchodné siete. V tých prvých nie je problém nakupovať, vieme určite, že je tam takýto tovar a väčšinou aj vyškolení predavači. Kameňom úrazu sa môžu stať väčšie markety. Celiatik jednoznačne vie, že musí sledovať označenie bezgluténového výrobku. Či ale takéto výrobky dokáže nájsť pokope, aby nemusel obehať celú predajňu, je otázne. Zistovala som cez ŠVPS SR, ako to je. V našej legislatíve nie je uvedená povinnosť predajcu povinne oddeliť na predajnej ploche bezlepkové potraviny od ostatných druhov potravín. V zákone o potravinách je iba uvedené, že potraviny tohto druhu sa musia umiestňovať na trh balené. Takže zákazník často zbehá celú plochu, aby skompletizoval svoje bezlepkové menu. Zabúda sa však na to, že lepok nie je výlučne v typických potravinách. Obsahujú ho aj kečupy, pivo, lieky – hlavne sirupy, zubné pasty a pod. Bohužiaľ, často sa stáva, že samotný personál nie je dostatočne vyškolený. Uvážte, či neposobí komicky odpoveď predavačky mäsových výrobkov v supermarkete, ktorá na otázku, aké bezlepkové salámy ponúkajú, vám vyberie jednu. S dodatkom, že túto kupuje stále jeden pán. Keď sa jej spýtate, či je to celiatik, mimika naznačuje, že celkom nerozumie výrazu. No keď ju ešte ohúríte tým, či je výrobok vôbec označený ako bezlepkový, zistujete spoločne, že nie je. Kolkým celiatikom ho asi mohla predať, v domnení, že je ten správ-

ny? Toto sa našťastie nestalo v našom meste. Mnohí predajcovia sa snažia takéto výrobky ponúkať. Ale v rámci skvalitnenia služieb zákazníkom by ešte mohli porozmýšľať, ako ich v čo najväčšej miere centralizovať na predajnej ploche, prípadne viditeľnejšie označiť a hlavne nemiešať s inými. Dovolím si tvrdiť, že toto už nie je o povinnej legislatíve. Skôr o firemnej kultúre obchodných reťazcov, ktoré takýmto počínom vytvárajú svoj imidž. Zvlášť je to opodstatnené pri predvianočnom zhone, kedy každý nakupuje vo veľkom. Špecifikom v tomto sortimente sú mäsiarske výrobky. Ideálne je, ak celá mäsiareň (napr. Mäso – Údeniny Stračina v Dužine) vystupuje ako bezlepková. Vtedy sa rozhodne nedopletiete. Takáto predajňa má svoje označenie už pri vstupe a na pultoch. Je obdivuhodné, že túto tradíciu nesie už jeho štvrtá generácia. Aby ste však nedopadli ako v uvedenom príbehu, treba sa vždy pýtať. Nech sú tieto riadky aj povzbudením pre zákazníkov, ktorí sa nesmú dať odradiť, ak niečo v ponuke nenájdu. Vždy je cesta, ako to zistiť. Pacienti sa okrem iného majú možnosť obrátiť aj na rôzne asociácie celiatkov. V roku 2006 v Kremnici založila Ing. Mária Michalková, (ktorá nám ponúkla aj bezlepkové recepty), OZ Celi-Team. Združenie malo dopomôcť k lepšej informovanosti pacientov s touto diagnózou, k výmene vzájomných skúseností či pomoci. Práve podľa nej platí zásada, že vždy treba kontrolovať aj zloženie výrobku. Dokonca aj toho, čo kupujeme dlhšie. V dnešnej dobe výrobcovia často menia receptúry. Pacientov len s celiakiou je už jedinele. Väčšinou sa k tomu pridružujú aj iné typy potravinovej intolerancie. Preto je to tiež o nastavení pravidiel celej rodiny, čo býva pomerne veľký spoločenský problém.

Daniela Sokolovičová

Aktuálne v kine Akademik

Piatok 13.12. o 18:30 hod.

Nedeľa 15.12. o 18:30 hod.

Jumanji: Ďalší level

Komédia, dobrodružný, 123 min., MP:12, vstupné: 5€. Vo vianočnej novinke sa Martha, Bethany a Fridge vracajú do hry najst Spencer a po tom, čo záhadne zmizol. Zisťujú však, že hra sa zmenila a prežiť vo svete Jumanji bude omnoho náročnejšie ako predtým. Pretože Jumanji viac nie je len džungľa, ale aj horúce púšte či zasnežené pohoria s novými, nebezpečnými nástrahami...

Sobota 14.12. o 18:30 hod.

Sexi Jexi

Komédia, 84 min., MP:12, vstupné: 5€. Phil je závislý – od svojho mobilného telefónu. Nemá žiadnych kamarátov, osobný život ani žiadnu priateľku. Ale jeho status na Facebooku sa čoskoro zmení. Keď mu odíde starý telefón, kúpi si novší model s neočakávanou funkciou JEXI. Je to životná koučka a virtuálna asistentka v jednom.

Nedeľa 15.12. o 16:00 hod.

Troll: Príbeh o chvoste

Animovaný, dobrodružný, 90 min., MP, vstupné: 5€. Pokojné spolunažívanie v trollskej dedinke je narušené, keď odporný Grimmer premení trollskeho kráľa Groma na kameň a jeho chvost ukryje v temnom lese. Podľa starodávneho proroctva je jediným trollom, ktorý môže všetko napraviť, jeho syn, princ Trym. Má na to však len 3 dni!

Utorok 17.12. o 18:30 hod.

S chuťou Toskánska

Komédia, 92 min., MP:12, vstupné: 5€. Arturo bol uznávaný michelinský šéfkuchár, až kým pre problémy s ovládaním hnevu neskončil vo väzení. Po prepustení musí robiť verejnoprospešné práce, a tak učí variť skupinku ľudí s Aspergerovým syndrómom. Hoci ich spôsob myslenia je mu vzdialený, v jednom zo svojich študentov objaví kulinárskeho génia a rozhodne sa mu pomôcť vyhrať kuchársku súťaž.

Streda 18.12. o 18:30 hod.

Bitka o Midway

Akčný, historický, 138 min., MP:15, vstupné: 5€. Krátko po japonskom útoku na Pearl Harbor počas druhej svetovej vojny nastáva ďalší zlomový moment v Tichomorí. Námorníctvo USA opäť čelí početnejším a silnejším útočiacim japonským lietadlovým loďiam. Začína bitka o Midway, ktorá významne ovplyvní priebeh druhej svetovej vojny.

Štvrtok 19.12. o 18:30 hod.

Star Wars: Vzostup Skywalkera

Sci-fi, akcia, fantasy, dobrodružný, 155 min., MP:12, vstupné: 5€. Lucasfilm a režisér J.J. Abrams znovu spoja sily, aby vzali divákov na epickú výpravu do pradalekej galaxie vo filme Star Wars: Vzostup Skywalkera. V strhujúcom závere ságy Skywalkerov sa zrodia nové legendy a odohrá sa konečný boj za slobodu galaxie.

Bližšie info: odd. kultúry, športu a MK, tel.č.: 045/ 694 9651, e-mail: zuzana.patkosova@banskastiavnica.sk
www.kino.banskastiavnica.sk, FB: Banská Štiavnica-kino Akademik

K

R

Í

Ž

O

V

K

A

Vážení lúštitelia!

Výhernú poukážku na konzumáciu v hodnote 10eur v pizzerii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica si výherca môže vyzdvihnúť v redakcii ŠN. Správne znenie krížovky z č.43/2019: „Nespokojnosť je nedostatok sebadôvery. Je to choroba vôle.“ Výhercom sa stáva **Mária Čaklošová, B. Štiavnica**. Srdečne blahoželáme! Tento týždeň hráte o poukážku na konzumáciu v hodnote 10eur v pizzerii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica. Vašou úlohou je správne vylúštiť krížovku a zaslať ju spolu s kupónom do redakcie ŠN v termíne **do 23.12.2019**.

V tajničke sa ukrýva výrok E. Burkea:

A., Spodná časť, časť tváre, žleb,
B., **4. časť tajničky**, revolučný odboj,
C., Skryjem sa, odporovanie, Anno Domini,
D., Budova, ruská rieka, 1001 v Ríme, dal si básn., český skladateľ,

E., Dravý vták, rozprávková princezná, francúzske mesto, aj,
F., Sluha na statku, nebdeli, časti článku,
G., Lúštil, spojka, Sokratov žiak,
H., Argón, meno Pociskovej, hlávková zelenina, polovica roka,
I., Fúka si nos, meno 12.9., zem,
J., Urán a síra, **3. časť tajničky**, ozdoba na stromček, kvet obilia,
K., **2. časť tajničky**.

1., Naša politická strana, **koniec tajničky**, zdochlinár,
2., Trepe niečo, kvet, polomer,
3., Slovo pri stávke, kyselá, existuje,
4., Divoko, meno Semelku, iniciálky Večerovej,
5., Osobné zámeno, stred slova lákam, pracovala ihlou, taliansky súhlas,
6., Zn. draslík a dusík, červená planéta, popevok, matka,
7., Prenášaj, časť atlasu, seká,
8., Hmyz podobný včele, len, rímsky cisár, predložka 2. pád,
9., 100, čokoládová tyčinka, snil napopak,
10., Organizácia ľavičiarov skr., da-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															
J															
K															

rovali, poštová skratka, čin,
11., Buchla nohou o zem, štýl, zn. ampér-volt,
12., Kdo si básn., nesedel, Lekárska komisia, kyslík,
13., Krútnava, postaral sa, spoluhláska v slove Iza,
14., Vrch v Turecku, manželka Chaplina, liter,
15., **1. časť tajničky**, zvrtné zámeno.

Pomôcky: Orm, Spa, Bireš, Iris, Deli.

Pozn. aut.: Interpunkčné znamienka sa neberú do úvahy!

Pripravuje: Anna Rihová

ŠTIAVNICKÉ NOVINY **Krížovka**
Kupón č. 45

BOD K

Bratská 9 (budova MŠ), B. Štiavnica
December.

Program:

Streda 18.12., od 16:00 – 17:00

Zábavné a vedomostné hry s Hubertom

Skúste so svojim dieťaťom urobiť pár krokov mimo domova. Otvorí vám svoje srdce aj dušu. Zdieľajte jeho nadšenie a zamierte na pár minút do BOD Ky. Pri rôznych hrách sa vrátite do svojho detstva. Domov sa vrátite ako nový – iný človečik.

Štvrtok 19.12., od 17:00

Háčkujeme s Peťou

Radi by ste sa naučili háčkovať, ale nemal vás to kto naučiť? Alebo aktívne háčkujete a chcete si nájsť priateľky, ktoré sa tejto tradičnej technike venujú tiež? Tak potom pre vás je určené stretnutie s Peťou Maruniakovou, šikovnou a zručnou Štiavničankou!

OKŠAMK

Vianočná súťaž

Milí čitatelia!

Aj tento rok sme pre Vás pripravili vianočnú súťaž o hodnotné vecné ceny. Vašou úlohou bude správne zodpovedať na 2 z 3 súťažných otázok a budete zaradení do zberovania.

3. kolo

Po koľkokrát vystúpi Jozef Holly v Banskej Štiavnici?

Kupón č.3

Správna odpoveď:

Meno a priezvisko:

Kontakt:

Správne odpovede spolu s kupónmi nám zasielajte do redakcie ŠN poštou, príp. vhodte do schránok v termíne **do 16.12.** Šťastní výhercovia budú uverejnení vo vianočnom čísle 19.12. Prajeme Vám veľa šťastia!

red

Banický spolok bilancoval

Dňa 28.11.2019 sa v konferenčnej sále Slovenského banského múzea uskutočnilo v poradí už 28. valné zhromaždenie Banskoštiavnicko-hodrušského banického spolku za účasti 41 členov.

V správe o činnosti za rok 2019, ktorú predniesol jeho predseda Ing. Richard Kaňa, boli aj nasledovné informácie. V priebehu roka spolok zorganizoval viacero spoločenských podujatí, 27. reprezentačný banický ples v Hoteli Grand-Matej, 15. ročník Náckovej Štiavnice, 22. Náckov štíavnický pochod, viaceré šachtágy, medzi ktorými dominovali 10. rudnobanský – 8. rozálčiansky šachtág, spojený s 19. jozefovským stretnutím v Hodruši-Hámroch a slávnostný šachtág Salamander 2019, uskutočnilo sa tiež v poradí už 9. stretnutie banských inžinierov – veteránov. Účastníci boli informovaní aj o vydaní publikácie „Štiavnické nárečia“, o dotlači publikácie „Odkazy minulosti II – Banské technické a kultúrne pamiatky lokality UNESCO – Banská Štiavnica a Štiavnické Bane“, ako aj o príprave reprezentačnej publikácie „Kvety baní – minerály stredoslovenskej banskej oblasti“, ktorá bude vydaná v roku 2020. Potešila aj informácia o úspešnom pokračovaní dobývania komplexných polymetalických rúd so zvýšeným obsahom zlata a striebra na Bani Rozália v Hodruši-Hámroch. S potešením bola prijatá aj informácia o premiérovom zorganizovaní podujatia „Valentanti 2019“, ktorého scenár druhej časti, vlastného spievodu, vymyslela a zorganizovala členka banického spolku Ing. Dalma Štepaneková,

Otvorenie valného zhromaždenia v sále SBM FOTO LUBO LUŽINA

ktorá nás žiaľ dňa 27.10.2019 navždy opustila. V roku 2019 úspešne pokračoval aj vzdelávací program „Utorkových popoludní“, ktorý vedie RNDr. Mária Gubrianska. V rámci tohto programu spolok zorganizoval aj odborný seminár „Giovanni Antonio Scopoli (1723 – 1788) – štvrté tisícročie jeho príchodu do Banskej Štiavnice“, venovaný druhému profesovi chemie, metalurgie a mineralogie na Baníckej akadémii a na prvej budove Baníckej akadémie (stará nemocnica) mu bola umiestnená pamätná tabuľa. Účastníci si zvolili nový 20 členný riadiaci výbor a za predsedu bol opätovne zvolený Ing. Kaňa. Po skončení rokovania sa uskutočnil slávnostný šachtág, ktorého hlavnými funkcionármi boli Ing. Durbák – prezídium, Ing. Ferenc – kontrárrium, Ing. Karabély – fuchsmajor, Ing. Adamský – pivný dispečer, Mgr. Kružlic – kantor s príspevním spevokolu Štiavničan, ošliador držali Ing. Michna a Š. Psoťný. Do banického stavu boli „skokom cez kožu“ prijaté nasledovné osoby: Bc. Peter Orčík, Ján Blaško, Vladomír Blaško

a čestný skok cez kožu absolvoval Jozef Blaho. V tradičnom pivnom súboji zvíťazil Martin Stehlík nad Lubomírom Sásikom. Za spoluprácu a podporu banického spolku v tomto roku patrí osobitné poďakovanie mestu Banská Štiavnica, Slovenskému banskému múzeu, Slovenskému banskému archívu, Hlavnému banskému úradu, SPŠ S. Mikovíniho, Spevokolu Štiavničan, Slovenskej baníckej spoločnosti, Slovenskej baníckej komore, Slovenskej spoločnosti pre trhacie a víťacie práce, Združeniu banických spolkov a cechov Slovenska, obci Štiavnické Bane, Banskobystrickému samosprávnemu kraju a organizáciám: Slovenská banská, s.r.o., Hodruša-Hámre, LN Trade, s.r.o., Banská Štiavnica, Engas, s.r.o., Nitra, Rudné bane, š. p., B. Bystrica, Hornonitrianske bane Prievidla, a.s., Elgeo-Trading, s.r.o., Pezinok, SMZ, a.s., Jelšava, Bytová správa, s.r.o., B. Štiavnica, ako aj ďalším nomenovaným subjektom, ktoré akýmkoľvek spôsobom pomohli banickému spolku. Zdar Boh!

Milan Durbák

INZERCIA

Pozývame Vás na

Adventný koncert

študentov a pedagógov
Zakladnej umeleckej školy
v Banskej Štiavnici

19. decembra 2019 o 17.00 hod v sále kultúrneho centra v Banskej Štiavnici.

Skauting v Banskej Štiavnici

Skauting v Banskej Štiavnici funguje už mnoho rokov.

O jeho obnovenie sa presne pred 10 rokmi zaslúžil Inky, katolícky kňaz a skaut. Náš skautský Banskosťiavnický zbor, ktorý aktívne pracuje s deťmi a mladými od 6 do 18 rokov sa nazýva 45. zbor Posledného spojenectva. Sme celkom jedineční, pretože máme členov nielen z Banskej Štiavnice, ale aj z Veľkého Zálužia a Koliňan. Darí sa nám vytvárať hlboké priateľstvá aj medzi mladými z tak vzdialených obcí a vďaka malým skupinkám skautov a súťaživému programu dokážeme deti a mladých motivovať k pomoci okoliu a k práci na sebe samých.

Ako skauti sa podieľame na mnohých verejných akciách, ktorými sú akcie katolíckej farnosti, mesta Banská Štiavnica, roznášanie Betlehemskeho svetla, alebo sme sa ako dobrovoľníci podieľali na rekonštrukcii Kalvárie. Okrem akcií pre verejnosť tvoríme aj vlastné akcie ako skautské plesy, výlety do hôr a samozrejme letné skautské tábory, kedy táboríme na lúke, varíme si v poľnej

Skautský banskosťiavnický zbor FOTO ARCHÍV AUTORA

kuchyni a spávame v indiánskych stanoch. Takéto tábory zvládajú aj tí najmladší 6 roční skauti, ktorých voláme vlčatá alebo včielky. V posledných rokoch sa súčasťou skautského tábora stala aj Kamboďa, kedy sa za sťažených podmienok vypravíme z tábora minimálne na 24 hodín a plníme program v teréne.

Všetky naše skautské aktivity môžeme organizovať aj vďaka mestu Banská Štiavnica, ktoré nás už viackrát podporilo. Sme radi, že

môžeme ako skauti aj vďaka podpore nášho mesta objavovať krásy nášho okolia a zažívať jedinečnosť skautingu.

Skauting je miesto zábavy, priateľstva a skúseností, ktoré určite stoja za to. Preto ak je komukoľvek myšlienka skautingu sympatická a rád by sa o ňom dozvedel viac alebo by sa chcel stať súčasťou našej komunity, stačí kliknúť na www.skautingbs.spojenectvo.sk

Skauti z Banskej Štiavnice
- Nina Buzalková

Štiavnickým šachistom sa darí

Šachový klub Opevnenie Banská Štiavnica doteraz v celej histórii ligových súťaží nebol tak úspešný.

V tabuľke najvyššej krajskej súťaže je aktuálne na 1. mieste bez straty bodu. Klub reprezentujú títo hráči:

Korbeľa, Kokles, Iglár, Cabanová, Výboch, Koleda, Piš, Hudec, Majsniar, Zicho. Rozhodcovia: Husarčík, Caban. Najbližšie **15. 12. (nedeľa) o 10:00** privítame doma šachistov z Podbrezovej, ktorá je jedným z 3 adeptov na postup do II. ligy. Potešíme sa každému fanú-

škovi, ktorý príde povzbudiť. Hrá sa v mestskom kultúrnom centre, Kammerhorská 1 (bočný vchod od A. Kmeťa).

<http://chess-results.com/tmr472264.aspx?lan=4&art=46>

Za ŠK Opevnenie BS
Tony Zicho

Tabuľka: 3. liga skup. C2. Poradie									
Por.	č.	Družstvo	Partie	+	=	-	TB1	TB2	TB3
1	3	Opevnenie Banská Štiavnica	4	4	0	0	12	19,5	0
2	5	ŠK Magnezit Jelšava	4	3	0	1	9	19,5	0
3	1	PŠK Banská Bystrica	4	3	0	1	9	18,5	0
4	4	ŠK Čebovce B	4	3	0	1	9	18,0	0
5	6	ŠK Slovan Nová Baňa	4	2	2	0	8	19,0	0
6	12	ŠO Podbrezová	4	2	0	2	6	19,0	0
7	7	ŠK TeatrO Garde Detva	4	1	2	1	5	16,0	0
8	8	FTC Filakovo Junior	4	1	2	1	5	14,0	0
9	11	Podpoľanie Stožok	4	1	0	3	3	12,5	0
10	9	ŠK Slovan Sliač	4	0	1	3	1	12,0	0
	10	ŠK Postoj.sk Kremnica	4	0	1	3	1	12,0	0
12	2	ŠK Junior CVČ B. Bystrica B	4	0	0	4	0	12,0	0

Mestské kúpele – plaváreň

Otváracie hodiny:

Plavecký bazén

PO: Zatvorené

UT: 11:00 – 20:30

(15:00 – 17:00 – celý bazén PK)

ST – PI: 13:00 – 20:30

(15:00 – 17:00 – celý bazén PK)

SO – NE: 14:00 – 20:30

PK – Plavecký klub BŠ

Wellness

PO: Zatvorené

UT: muži – 13:00 – 20:30

ST: ženy – 13:00 – 20:30

ŠT: muži – 13:00 – 20:30

PI: ženy – 13:00 – 20:30

SO: zmiešaná – 14:00 – 20:30

NE: zmiešaná – 14:00 – 20:30

Cenník bazén:

Dospelí: 2,50€/hod.

Deti, žiaci 3 – 15 rokov 1,50€/hod.

Študent do 16 rokov 2€/hod.,

Seniori, ZŤP 2€/hod.

Cenník wellness:

Dospelí: 5€/hod.,

6€/2hod. (bazén + sauna)

Deti, žiaci 3 – 15 rokov: 2€/hod.

Študent do 16 rokov: 3€/hod.

Seniori, ZŤP: 3€/hod.

Kúpele – plaváreň

Poskytujeme služby:

- plávanie v plaveckom bazéne pre širokú verejnosť, deti, mládež, dôchodcov a osoby so zdravotným postihnutím
- prenájom plaveckého bazénu formou objednávok pre školy, firmy, organizácie a súkromné osoby
- oddelenú aj zmiešanú saunu pre ženy a mužov s odpočívárňou, ochladzovacím bazénom a vírivkou
- predaj jednorazových vstupeniiek a permanentiek

Bytová správa, BS

Mestská knižnica

v priestoroch Rubigallu

Otváracie hodiny:

Po, Ut, St, Pi: 8:00 – 17:00

Štvrtok: 13:00 – 17:00

Kontakt: 045/694 96 58

Obedňajšia prestávka:

11:30 – 12:00

email: kniznica@banskastiavnica.sk

inzercia

■ Výkup parožia, tel.č. 0904 834 937

služby

■ Predám palivové drevo (metro-
vica) cca 15m spílené na jar. Od-
voz nutný. Cena 25€/m³, tel.č.:
0911 434 276 - Š. Bane

Sociálna – Senior

prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov
nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.
Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700

Pracovná doba:

Pondelok – Piatok 6:30 – 17:00

NAJLEPŠIE CENY V MESTE

CITY TAXI 0,55/km
v BS
0910 525 999
0915 525 999

Raňajky
Obedy
Večere

U nás v reštaurácii na Trojičnom
námestí, alebo priamo k Vám domov.
Objednávky na: www.blackm.sk,
045/6920202, 0904 180 588.

"Pre poct. pohody"

Inzerujte aj vy
v Štiavnických
novinách

1 slovo: 0,20 €

1 cm²: 0,50 €

ARBORISTIKA

Komplexná starostlivosť o stromy

- Rez a ošetrovanie stromov
- Výrub stromov
- Odvoz drevnej hmoty

tel: 0904 842 323

www.citytrees.sk

Tepovanie

Banská Štiavnica a okolie

Priamo u Vás doma!

Domácnosti, penzióny, hotely, kancelárie...

0918 427 004

Tepovanie sedačiek, stoličiek, koberec a pod.
Čistenie kože, koženého nábytku
Impregnácia kože

**DONÁŠKA
AŽ K VAŠIM
DVERÁM**

- POTRAVINY •
- ALKO • NEALKO •
- CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

Upečieme pre Vás
na objednávku

VYNIKAJÚCE
VIANOČNÉ KOLÁČIKY

podľa našich overených tradičných rodinných receptov,
iba z kvalitných domácich surovín. Koláčiky sú chuťovo
skvelé, vkusne malé a precízne pestro ozdobené.

Ďalšie info poskytneme a objednávky prijímame

mailom: dagmarenator@gmail.com

telefonicky: 0948 186 914

a odovzdáme Vám ich čerstvé v dňoch 22.12.-23.12.2019
podľa našej dohody v Banskej Štiavnici

Srdečne Vás pozývame

do novootvorenej predajne „ALEX BAGS“
Dolná 6, 96901 Banská Štiavnica (vedľa Komunálnej poisťovne)

PONÚKAME: spodné prádlo – detské, dámske, pánske
pančuchy, ponožky, kožené opasky, darčekové poukážky a iné...

Otváracie hodiny: PO – PIA 9:00 – 17:00
SO 9:00 – 12:00

School fair

17 DEC 13:30 – 19:00

vianočný program
tombola

palacinky
kapustnica
koláčiky

medovníky
marlenka
vianočná pizza
trubičky

Tešíme sa na vás na pôde Gymnázia A. Kmeťa

771337802001

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Týždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 14:00 ■ re-
daktor: Mgr. Michal Kríž ■ redakčná rada: Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Ondrejmišková, Janka Ber-
náthová, Filip Golian, Ivan Beňo, Mgr. Ingrid Kosmeľová, Miroslava Luptáková, Mgr. Martin Macharik, JUDr. Gej-
za Volf ■ jazyková úprava: Katarína Kissová ■ sadzba a dizajn: Mgr. Mária Šisková ■ adresa redakcie: Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry,
športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP
27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP zo dňa 6.4.1994 ■ vydavateľ: Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24
Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ evidencné číslo: EV 4429/11 ■ ISSN 1337-8023 ■ tlač: Nikara, Krupina ■ redakcia si vyhradzuje právo redakčného
krátenia a úpravy rukopisov! Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich
častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy
totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín